

Sikap Guru Terhadap Perubahan dalam Sekolah di Malaysia

Teacher Attitudes Toward Change in Schools in Malaysia

Mohd Aizat Abu Hassan^a, Mohd Faizal Rabani^b, Mohamad Ekhwan Mohamad Shukor^c,
Mohd Mastifino Abdul Majid^d

^{a,b,c,d}Universiti Pendidikan Sultan Idris, Malaysia, mohd100444@yes.my

Received: 11 August 2018 ; Accepted: 12 December 2018; Published: 26 December 2018

Abstrak

Kajian ini dijalankan dengan tujuan untuk mengenal pasti tahap sikap guru terhadap perubahan berdasarkan dimensi kognitif, afektif dan tingkahlaku dalam sekolah di Malaysia. Responden kajian terdiri daripada 865 orang guru sekolah yang telah dipilih secara rawak. Bagi menjalankan kajian, borang soal selidik dihasilkan hasil adaptasi kajian terdahulu iaitu kajian Tai dan Omar (2014). Dapatan kajian secara keseluruhannya mendapati sikap guru terhadap perubahan pada tahap sederhana. Dapatan ini dapat membantu pihak-pihak yang berkaitan untuk mencari penyelesaian bagi membantu meningkatkan sikap guru terhadap perubahan dapat dipertingkatkan ke tahap yang tinggi.

Kata kunci: sikap guru terhadap perubahan, plan pembangunan pendidikan malaysia, transformasi pendidikan

Abstract

This study was conducted with the aim of identifying the level of teacher's attitude toward change based on cognitive, affective and behavioral dimensions in Malaysian schools. Respondents of the study consisted of 865 randomly selected school teachers. In order to conduct the study, the questionnaire was derived from adaptation of the previous study, namely Tai and Omar (2014). The findings of the study showed that teachers' attitude towards change was moderate. This finding can help the relevant parties to find solutions to help improve teachers' attitudes towards change can be enhanced to a high level.

Keywords: teacher's attitude on change, Malaysia's education development plan, educational transformation

PENGENALAN

Pendidikan merupakan proses yang dinamik dan sentiasa berubah dan terdapat usaha menyusun semula dan menambah baik sistem pendidikan sedia ada bagi memastikan murid-murid dibekalkan dengan pengetahuan, kemahiran dan nilai yang relevan dengan keperluan semasa bagi menghadapi era abad ke 21. Dalam proses perubahan pendidikan, Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) telah membuat penandaaras dengan sistem pendidikan negara maju bagi memastikan pendidikan Malaysia sertanding dengan pendidikan antarabangsa. Azizi, Yusof dan Amir Hamzah (2005) menyatakan pendidikan merupakan teras yang dapat menjamin penghasilan sumber manusia berkualiti bagi memenuhi pelbagai sektor dalam negara. Perubahan yang berlaku selaras dengan Falsafah Pendidikan Kebangsaan(FPK)dengan

mengekalkan prinsip Kurikulum Standard Sekolah Rendah (KSSR) dan Kurikulum Standard Sekolah Menengah (KSSM), penambahbaikan dilakukan pada keseluruhan kurikulum merangkumi organisasi pendidikan, pedagogi, kualiti kurikulum, peruntukan masa dan pengurusan kurikulum untuk KSSR dan KSSM. Bagi memastikan pendidikan yang dinamik warga sekolah terutamanya guru perlu seiring dengan perubahan. Sparks (2003) berpendapat guru adalah agen perubahan yang penting dalam memastikan sekolah berfungsi dengan berkesan. Oleh itu, keupayaan guru sebagai agen perubahan sekolah membolehkan pendidikan kebangsaan mempunyai peluang yang lebih baik dalam memastikan setiap murid-murid mendapat guru-guru yang berkualiti tinggi (Katzenmeyer & Moller, 2009). Ini bermakna, guru sebagai agen perubahan perlu dijadikan agenda penting dalam perubahan pendidikan negara untuk meningkatkan pencapaian akademik murid-murid. Kajian untuk mengenal pasti sikap guru terhadap perubahan adalah signifikan kerana ia adalah salah satu matlamat dalam reformasi sekolah dan negara iaitu meningkatkan pencapaian akademik murid-murid (KPM, 2013). Secara ilmiah, isu perubahan sikap telah menimbulkan minat ramai penyelidik walaupun masih tidak dapat mengenal pasti teori umum perubahan sikap, namun telah menggariskan pelbagai model teori yang cuba menjelaskan berlakunya perubahan sikap. Perubahan yang dibawa oleh proses transformasi pendidikan menyebabkan kemunculan pelbagai manifestasi sikap yang sangat berbeza dalam kalangan guru.

PERNYATAAN MASALAH

Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia (PPPM) 2013-2025 dalam proses membuat transformasi pendidikan yang melibatkan perubahan secara berskala besar memerlukan guru-guru untuk menjadi agen perubahan. Guru-guru merupakan salah satu faktor utama yang meransang perubahan yang sedang berlaku kini, namun jika sikap guru terhadap perubahan rendah ini akan membantutkan dan melambatkan perubahan. Walaupun guru berada dalam persekitaran dinamik yang sentiasa mengalami perubahan namun sikap guru terhadap perubahan (SGTP) tetap menjadi tanda tanya. Berdasarkan kajian Tai pada tahun 2017, terdapat ramai guru tidak mempunyai SGTP yang tinggi. Kajian SGTP di luar negara agak meluas dan antara kajian yang dijalankan ialah kajian Anghelachea dan BenGea (2012). Di Malaysia terdapat juga kajian yang dilakukan oleh Tai dan Omar (2017). Namun terdapat jurang yang masih boleh dipenuhi iaitu kajian masih kurang dijalankan diperingkat sekolah kebangsaan.

TUJUAN KAJIAN

Kajian ini dijalankan dengan tujuan untuk mengenal pasti tahap sikap guru terhadap perubahan berdasarkan dimensi kognitif, afektif dan tingkahlaku dalam sekolah di Malaysia.

OBJEKTIF KAJIAN

1. Mengetahui tahap sikap guru terhadap perubahan (SGTP) dalam sekolah di Malaysia.
2. Mengetahui tahap sikap guru terhadap perubahan (SGTP) berdasarkan dimensi kognitif, afektif dan tingkahlaku dalam sekolah di Malaysia.

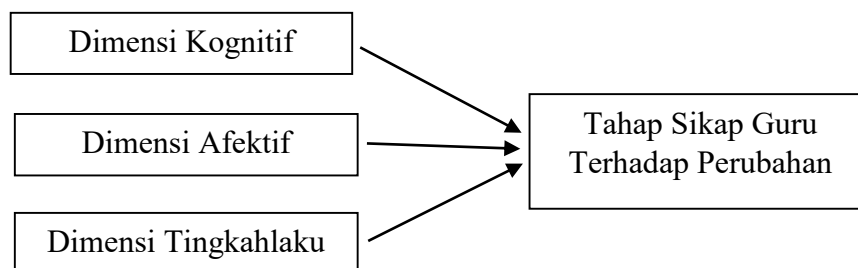
SOALAN KAJIAN

1. Apakah tahap sikap guru terhadap perubahan (SGTP) dalam sekolah di Malaysia?
2. Apakah tahap sikap guru terhadap perubahan (SGTP) berdasarkan dimensi kognitif, afektif dan tingkahlaku dalam sekolah di Malaysia?

KERANGKA KONSEPTUAL KAJIAN

Kerangka konseptual kajian ini dibina berdasarkan model Sikap Guru terhadap Perubahan (*Teacher Attitudes Towards Change Model*) Tai dan Omar (2017). Kerangka ini dibina berdasarkan teori tiga dimensi yang selari dengan konsep tri-dimensi yang dibawa oleh Dunham, Grube, Gardner, Cummings & Pierce (1989) yang menyatakan bahawa sikap terhadap perubahan berkaitan dengan kognitif, afektif dan tingkah laku. Sikap boleh ditakrifkan sebagai kecenderungan yang dipelajari bagi bertindak balas terhadap objek dengan cara yang baik atau tidak baik (Fishbein dan Ajzen, 2010). Biasanya individu cenderung memihak kepada tingkah laku yang mereka percaya mempunyai kesan yang diinginkan dan mereka akan membentuk sikap yang negatif terhadap tingkah laku yang dikaitkan dengan kesan yang tidak diinginkan. Oleh itu, sikap dianggap sebagai satu penentu utama keinginan seseorang untuk melakukan satu tingkah laku tertentu.

Rajah 1: Kerangka Konseptual Kajian

TINJAUAN LITERATUR

Sikap merupakan kesan daripada proses sosialisasi, di mana seseorang bertindak balas berdasarkan rangsangan yang diterimanya. Sikap mempunyai peranan penting dalam menjelaskan tingkah laku seseorang kepada persekitarannya, walaupun terdapat banyak faktor lain yang mempengaruhi tingkah laku, seperti rangsangan, latar belakang individu, motivasi, dan status peribadi. Ajzen (2002) turut menyatakan bahawa sikap terhadap tingkah laku ditentukan oleh kepercayaan tingkah laku seseorang. Faktor persekitaran individu turut mempengaruhi sikap dan tingkah laku individu. Menurut Chaplin (2001), sikap merupakan kecenderungan untuk mereaksi terhadap seseorang atau institusi serta kejadian, baik secara positif maupun negatif. Sikap itu secara khas mencakup satu kecenderungan untuk mengadakan klasifikasi atau kategorisasi. Sedangkan menurut Azwar (2010), memformulasikan sikap sebagai pandangan dan perasaan kita terpengaruh oleh ingatan kita akan masa lalu, oleh apa yang kita ketahui dan kesan kita terhadap apa yang sedang kita alami saat ini.

Sikap Guru Terhadap Perubahan

Menurut Tai (2013), sikap guru terhadap perubahan (SGTP) adalah keadaan dalaman yang mempengaruhi pilihan guru terhadap pilihan peribadi guru atau kecenderungan tindak balas terhadap perubahan. Ia merujuk kepada penghakiman evaluatif keseluruhan secara positif atau negatif terhadap inisiatif perubahan yang dilaksanakan oleh sekolahnya. Secara umumnya, sikap guru terhadap perubahan terdiri daripada kognisi guru mengenai perubahan, tindak balas afektif terhadap perubahan, dan kecenderungan tingkah laku terhadap perubahan. Azwar (2010) pula menggariskan faktor-faktor yang mempengaruhi sikap. Pertama, pengalaman peribadi merupakan kesan yang ditinggalkan oleh pengalaman peribadi individu menyebabkan ia menjadi asas kepada pembentukan sikap. Sikap akan lebih mudah terbentuk apabila pengalaman peribadi tersebut melibatkan faktor emosional. Kedua ialah pengaruh individu penting, manusia cenderung memiliki sikap yang sama dengan individu-individu yang penting terhadap diri mereka. Ini kerana mereka termotivasi untuk tidak mempunyai konflik dengan individu-individu tersebut. Ketiga ialah pengaruh budaya, ini kerana budaya mempunyai pengaruh yang besar terhadap individu tanpa disedari. Budaya mencorakkan pengalaman-pengalaman terhadap masyarakatnya. Keempat, melalui media massa maklumat dan berita harus disampaikan dengan fakta dan dipengaruhi oleh sikap penyampainua dan mempengaruhi sikap pendengar atau pembaca. Kelima ialah badan pendidikan dan agama konsep moral dan ajaran agama yang disampaikan oleh badan pendidikan dan agama mempengaruhi sistem kepercayaan. Ini secara tidak langsung akan mempengaruhi sikap individu dan akhir sekali faktor emosional, sikap kadang kala turut dipengaruhi oleh emosi yang berfungsi sebagai sebuah saluran bagi menyampaikan ketidakpuasan atau sebuah mekanisme mempertahankan ego individu.

Perubahan sekolah

Kejayaan perubahan dalam sekolah berkehendakkan setiap warga sekolah terutamanya guru sentiasa bersedia untuk melaksanakan inisiatif dan usaha penambahbaikan. Tahap kesediaan perubahan samada pada peringkat guru ataupun pada peringkat sekolah merupakan aspek kritikal bagi mencapai objektif perubahan yang telah digariskan. Weiner (2009) berpendapat bahawa tumpuan kesediaan perubahan harus difokuskan pada peringkat sekolah memandangkan secara dasarnya penambahbaikan memerlukan perubahan tingkah laku secara kolektif dalam merangka semula sistem pengurusan sekolah. Kesediaan perubahan sekolah didefinisikan sebagai tahap komitmen terhadap perubahan dan efikasi perubahan yang ditunjukkan oleh setiap lapisan warga sekolah bagi melaksanakan program pelaksanaan perubahan dalam organisasi (Weiner, 2009). Weiner (2009) turut mengambil kira pandangan pakar-pakar pengurusan perubahan yang menekankan kepentingan bagi mewujudkan kesediaan organisasi untuk perubahan yang melibatkan usaha secara kolektif yang terletak dalam ruang lingkup perspektif kepimpinan.

Kesimpulannya elemen kepimpinan guru besar telah dikenal pasti sebagai agen perubahan yang utama (Kotter & Schlesinger, 2008) dan merupakan faktor penyumbang kepada kejayaan peraksanaan strategi perubahan dalam sekolah (Norshidah, 2011). Ronquillo (2011) menegaskan bahawa gaya kepimpinan guru besar yang lapuk dan ketinggalan zaman sudah tidak menepati pembelajaran abad ke 21 bahkan perlu diubah kepada gaya kepimpinan yang lebih strategik, inovatif dan bersifat futuristik. Justeru elemen kepimpinan, dan kepimpinan strategik khususnya, digambarkan secara meluas sebagai salah satu daripada pemacu utama peraksanaan strategi yang berkesan (Hairudin, 2012). Pemimpin strategik mempunyai peranan

yang penting untuk dimainkan dalam setiap aktiviti pelaksanaan perubahan strategik dalam sekolah (Lahtero & Kuusilehto-Awale, 2013) manakala setiap satu daripada tindakan kepimpinan strategik secara positif menyumbang kepada keutuhan pelaksanaan strategi yang berkesan (Hitt, Ireland, Hoskisson, 2007). Walau bagaimanapun secara teoretikalnya kepimpinan strategik bukanlah suatu kategori baharu kepimpinan sebaliknya merupakan dimensi utama aktiviti kepimpinan (Davies & Davies, 2006) yang mampu mempengaruhi prestasi, inovasi, pembelajaran dan perubahan sekolah secara positif (Vera & Crossan, 2004). Justeru bagi meningkatkan kemungkinan kejayaan usaha-usaha perubahan, fokus harus diberikan kepada keupayaan barisan kepimpinan untuk memimpin pelaksanaan strategi dan menangani sebarang perubahan yang berlaku (Judge, Thoresen, Pucik & Welbourne, 1999) dengan meningkatkan elemen kesediaan perubahan dalam sekolah (Chuzairy & Mohammad Yusof, 2013).

METODOLOGI KAJIAN

Kajian ini menggunakan kaedah kuantitatif. Penyelidikan kuantitatif adalah analisis statistik menggunakan data bernombor dan pengukuran objektif bagi menerangkan masalah kajian bersama hubungan, penyebab dan kesan (Ary, Jacobs, Razavieh, & Sorensen, 2005). Menurut Ary et al. (2005) kajian kuantitatif mempunyai sorotan penulisan, pembangunan instrumen, pengumpulan data, analisis data dan kesimpulan. Bagi menjalankan kajian, borang soal selidik dihasilkan hasil adaptasi kajian terdahulu iaitu kajian Tai dan Omar (2014). Borang soal selidik terbahagi kepada dua bahagian, bahagian A merupakan bahagian profil guru iaitu jantina, tahap pendidikan dan pengalaman mengajar. Bahagian B merupakan bahagian sikap guru terhadap perubahan (SGTP) yang merangkumi tiga dimensi iaitu kognitif, afektif dan tingkah laku. Populasi merupakan sekumpulan yang mempunyai ciri-ciri yang sama yang mana sampel dipilih secara rawak dari kalangannya (Shuster, 1992) manakala sampel pula ialah sebilangan kecil yang dipilih secara pensampelan mudah (Stratified) daripada populasi tersebut. Dalam kajian ini sampel dipilih seramai 865 guru-guru di Malaysia. Data yang di peroleh di analisis dengan menggunakan perisian “Statistical Package for the Social Sciences” (SPSS). SPSS digunakan bagi menganalisis data diskriptif iaitu profil responden dan data dapatan iaitu min, sisihan piawai, peratus. Analisis deskriptif yang melibatkan min dan sisihan piawai dijalankan untuk menginterpretasi tahap Sikap Guru Terhadap Perubahan. Tahap sikap guru ini dinilai berdasarkan dimensi kognitif, afektif dan tingkahlaku. Bagi menjawab persoalan kajian pertama dan kedua iaitu apakah tahap sikap guru terhadap perubahan (SGTP) dan apakah tahap sikap guru terhadap perubahan (SGTP) berdasarkan dimensi kognitif, afektif dan tingkahlaku akan dianalisis dan di interpretasikan dalam bahagian ini. Untuk menjawab persoalan kajian tersebut, skala skor min seperti Jadual 1 digunakan.

Jadual 1: Skala skor min dan interpretasi

Skor Min	Interpretasi
1.00 – 2.50	Rendah
2.51 – 4.50	Sederhana
4.51 – 6.00	Tinggi

DAPATAN KAJIAN

Bahagian ini memaparkan hasil analisis data kajian yang meliputi profil responden serta dapatan kajian berdasarkan persoalan-persoalan kajian iaitu tahap sikap guru terhadap perubahan (SGTP) dalam sekolah di Malaysia.

Responden

Populasi kajian ini melibatkan guru-guru yang berkhidmat untuk Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) sama ada sekolah rendah atau sekolah menengah iaitu seramai 421,828 orang guru. Soal selidik diedarkan menerusi laman sosial, emel dan aplikasi berbual. Bilangan responden yang menjawab soal selidik ialah seramai 865 orang guru-guru di Malaysia. 26.4% daripadanya adalah guru lelaki (228 orang) dan baki 73.6% (637 orang) adalah guru perempuan. Responden yang mempunyai diploma ialah 7.4% (64 orang), 73.3% (634 orang) mempunyai ijazah sarjana muda, 18.4% (159 orang) mempunyai ijazah sarjana dan 0.9% (8 orang) mempunyai ijazah kedoktoran. Responden yang mempunyai tempoh perkhidmatan di antara 0 hingga 5 tahun ialah 18.3% (158 orang), 6 hingga 10 tahun ialah 22.2% (192 orang) dan 59.5% (515 orang) mempunyai pengalaman melebihi 10 tahun.

Tahap sikap guru terhadap perubahan

Jadual 2: Skor min dan sisihan piawai SGTP

Item	Min	Sisihan Piawai
Kebanyakan perubahan yang dilaksanakan di sekolah ini adalah menyenangkan	3.49	1.269
Kebanyakan staf sekolah ini memperoleh faedah daripada perubahan	3.54	1.236
Perubahan biasanya mendatangkan faedah kepada sekolah ini	3.79	1.240
Perubahan mengecewakan saya	3.17	1.398
Saya menanti-nanti perubahan dilaksanakan di sekolah ini	4.41	1.227
Saya tidak suka perubahan	2.26	1.283
Kebanyakan perubahan yang dilaksanakan di sekolah ini menyusahkan	3.21	1.483
Saya kerap kali mencadangkan perubahan dilaksanakan di sekolah ini	3.72	1.260
Perubahan kerap kali membantu saya berprestasi lebih baik	3.96	1.290
Tahap Sikap Guru Terhadap Perubahan	3.51	1.298

Nilai min yang paling tinggi ialah pada item “Saya menanti-nanti perubahan dilaksanakan di sekolah ini” (M=4.41, SP=1.227). Manakala nilai min paling rendah ialah pada item “saya tidak suka perubahan” (M=2.26, SP=1.283).

Tahap SGTP berdasarkan dimensi

Analisis deskriptif dari jadual 3,4 dan 5 akan mengenal pasti tahap sikap guru terhadap dimensi kognitif, afektif dan tingkahlaku. Ini bagi menjawab persoalan kajian yang kedua iaitu apakah tahap sikap guru terhadap perubahan (SGTP) berdasarkan dimensi kognitif, afektif dan tingkahlaku di Sekolah Kebangsaan di Kuala Lumpur?

Jadual 3: Skor min dan sisihan piawai dimensi kognitif SGTP

Item Kognitif	Min	Sisihan Piawai
Kebanyakan perubahan yang dilaksanakan di sekolah ini adalah menyenangkan	3.49	1.269
Kebanyakan staf sekolah ini memperoleh faedah daripada perubahan	3.54	1.236
Perubahan kerap kali membantu saya berprestasi lebih baik	3.96	1.290
Tahap SGTP Berdasarkan Dimensi Kognitif	3.66	1.265

Merujuk kepada jadual 3, secara keseluruhannya sikap guru terhadap perubahan berdasarkan dimensi kognitif adalah pada tahap sederhana ($M=3.66$, $SP=1.265$). Nilai min yang paling tinggi ialah pada item “Perubahan kerap kali membantu saya berprestasi lebih baik” ($M=3.96$, $SP=1.290$). Manakala nilai min paling rendah ialah pada item “kebanyakan perubahan yang dilaksanakan di sekolah ini adalah menyenangkan” ($M=3.49$, $SP=1.269$).

Jadual 4: Skor min dan sisihan piawai dimensi afektif SGTP

Item Afektif	Min	Sisihan Piawai
Perubahan mengecewakan saya	3.17	1.398
Saya tidak suka perubahan	2.26	1.283
Kebanyakan perubahan yang dilaksanakan di sekolah ini menyusahkan	3.21	1.483
Tahap SGTP Berdasarkan Dimensi Afektif	2.88	1.388

Merujuk kepada jadual 4, secara keseluruhannya sikap guru terhadap perubahan berdasarkan dimensi afektif adalah pada tahap sederhana ($M=2.88$, $SP=1.388$). Nilai min yang paling tinggi ialah pada item “kebanyakan perubahan yang dilaksanakan di sekolah ini menyusahkan” ($M=3.21$, $SP=1.483$). Manakala nilai min paling rendah ialah pada item “saya tidak suka perubahan” ($M=2.26$, $SP=1.283$).

Tahap SGTP Berdasarkan Dimensi Tingkahlaku

Jadual 5: Skor min dan sisihan piawai tingkahlaku kognitif SGTP

	Min	Sisihan Piawai
Perubahan biasanya mendatangkan faedah kepada sekolah ini	3.79	1.240
Saya menanti-nanti perubahan dilaksanakan di sekolah ini	4.41	1.227
Saya kerap kali mencadangkan perubahan dilaksanakan di sekolah ini	3.72	1.260
Tahap SGTP Berdasarkan Dimensi Tingkahlaku	3.97	1.242

Merujuk kepada jadual 5, secara keseluruhannya sikap guru terhadap perubahan berdasarkan dimensi tingkahlaku adalah pada tahap sederhana ($M=3.97$, $SP=1.242$). Nilai min yang paling tinggi ialah pada item “Saya menanti-nanti perubahan dilaksanakan di sekolah ini” ($M=4.41$, $SP=1.227$). Manakala nilai min paling rendah ialah pada item “saya kerap kali mencadangkan perubahan dilaksanakan di sekolah ini” ($M=3.72$, $SP=1.260$).

PERBINCANGAN DAN KESIMPULAN

Kajian yang dijalankan melihat kepada tiga dimensi yang selari dengan konsep tri-dimensi yang dibawa oleh Dunham, Grube, Gardner, Cummings & Pierce (1989) yang menyatakan bahawa sikap terhadap perubahan berkaitan dengan kognitif, afektif dan tingkah laku. Konsep tri-dimensi ini telah menjadi konsep yang popular dalam kalangan pengkaji sikap terhadap perubahan. Melalui konsep ini, pengkaji boleh membuat ramalan mengenai perubahan sikap dalam kalangan guru di sekolah. Secara keseluruhannya, bagi menjawab persoalan kajian pertama iaitu sikap guru terhadap perubahan ialah pada tahap sederhana. Ini mungkin dipengaruhi oleh budaya sekolah yang selesa dengan keadaan semasa. Pada soalan kajian kedua iaitu sikap guru terhadap perubahan berdasarkan tiga dimensi (kognitif, afektif dan tingkah laku) menunjukkan ketiga-tiga dimensi ini pada tahap sederhana. Nilai min yang paling tinggi antara ketiga-tiga dimensi ialah pada dimensi tingkahlaku.

Piaget (1981) dalam Teori Pembelajaran Konstruktivisme menekankan pemprosesan kognitif individu berhubung dengan fungsi maklumat yang diperoleh dari persekitaran seperti pengalaman, pengaruh sosial dan maklumat fisiologi. Ini bermakna guru-guru sebenarnya memahami kepentingan perubahan dan mampu menerima perubahan (tingkahlaku). Namun tiada kepentingan yang besar menyebabkan sikap terhadap perubahan tidak dapat menunjukkan tahap yang tinggi. Keadaan sekeliling guru terutamanya di dalam kelas dan sekolah tidak menggalakkan perubahan seperti kondisi kelas, masa, tekanan peperiksaan, sokongan pentadbir, kewangan dan hanya mencapai tahap minima. Kelas biasanya mempunyai 40 orang murid atau lebih sedangkan pembelajaran abad ke-21 mencadangkan maksimum murid di dalam kelas adalah seramai 25 orang. Apabila perubahan yang cuba dibawa oleh pentadbiran sekolah tidak selari dengan teori yang telah terbukti berjaya ia akan memberikan kesan yang kurang berjaya kepada gagasan perubahan yang cuba dibawa. Ini akan menyebabkan berlakunya penentangan dalam kalangan guru.

Sikap guru terhadap perubahan boleh ditingkatkan dengan latihan, kefahaman dan kepentingan perubahan difahami oleh guru-guru sekolah. Oleh itu, kepentingan perubahan perlu dinyatakan oleh pemimpin sekolah (guru besar) secara kerap bagi memastikan sikap guru terhadap perubahan dapat ditingkatkan. Guru merupakan agen perubahan yang merupakan antara faktor utama perubahan dan transformasi dalam pendidikan dapat berjalan dengan lancar dan berjaya. Kajian ini telah menilai sikap guru terhadap perubahan. Tahap sikap guru terhadap perubahan secara keseluruhan adalah pada tahap sederhana dengan min keseluruhan ialah 3.87. Pada dimensi kognitif, afektif dan tingkahlaku, sikap guru terhadap perubahan juga adalah sederhana. Dapatan kajian ini turut selari dengan kajian Tai (2017) yang menyatakan SGTP adalah tidak tinggi. Dapatan ini dapat membantu pihak-pihak yang berkaitan untuk mencari penyelesaian bagi memabantu meningkatkan sikap guru terhadap perubahan dapat dipertingkatkan ke tahap yang tinggi.

RUJUKAN

- Ajzen, Icek. (2005). *Attitudes, Personality and Behavior (Second edition ed.)*. New York, USA: Open University Press.
- Ajzen, Icek. (2002). *Constructing a TPB Questionnaire: Conceptual and Methodological Consideration*. September (Revised January, 2006).
- Anghelache, V., & Bențea, C. C. (2012). Educational changes and teachers' attitude towards change. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 33, 593-597. doi:10.1016/j.sbspro.2012.01.190

- Ary, Jacobs, Razavieh, & Sorensen. (2005), *Introduction to Research in Education (7th, Seventh Edition)*. Wadsworth: Cengage Learning
- Azizi, Yusof & Amir Hamzah (2005). *Kecerdasan Emosi dan Hubungannya Dengan Pencapaian Akademik dan Tingkahlaku Pelajar*. Kuala Lumpur. PTS Professional Publishing Sdn. Bhd.
- Azwar, S. (2010). *Sikap Manusia Teori dan Pengukurannya*. Yogyakarta: Pustaka Pelajar
- Chuzairy Hanri, & Mohammad Yusof Arshad. (2013). Ke arah pendidikan yang lebih berkualiti: Pengamalan pengajaran guru kimia dalam menggalakkan kreativiti. *Prosiding 2nd International Seminar on Quality and Affordable Education*.
- Davies, B. & Davies, B.J. (2009). *Strategic leadership. Dalam B. Davies (2nd ed.), The Essentials of School Leadership*. London: Paul Chapman.
- Fishbein, M. and Ajzen, I. (2010). *Predicting and Changing Behavior: The Reasoned Action Approach*, Psychology Press, New York
- Hairuddin Mohd Ali. (2012). The quest for strategic Malaysian Quality National Primary School Leaders. *International Journal of Educational Management*, 26(1), 83 – 98.
- Hitt, M. A., Ireland, R. D. & Hoskisson, R. E. (2007). *Strategic Management: Competitiveness and Globalization (7th Ed)*. Cincinnati: South-Western / Thomson Learning.
- Judge, T., Thoresen, C., Pucik, V., & Welbourne, T. (1999). Managerial coping with organizational change: a dispositional perspective. *Journal of Applied Psychology*, 84(1), 107-122.
- Katzenmeyer, M. & Moller, G. (2009). *Awakening The Sleeping Giant: Helping Teacher Develop as Leaders (3rd Edition)*. CA: Corwin
- Kementerian Pelajaran Malaysia. (2013). *Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2013-2025 (Pendidikan Prasekolah hingga Lulusan Menengah)*. Kuala Lumpur: KPM.
- Kotter, J. P. & Schlesinger, L. A. (2008). *Choosing Strategies for Change*, *Harvard Business Review*, 86 (7-8)
- Lahtero, T. J., & Kuusilehto-Awale, L. (2013). Realisation of strategic leadership in leadership teams' work as experienced by the leadership team members of basic education schools. *School Leadership & Management: Formerly School Organisation*, 33(5), 457-472.
- Norshidah Nordin. (2011). The influence of emotional intelligence, leadership behaviour and organizational commitment on organizational readiness for change in higher learning institution. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 29. 129 – 138.
- Piaget, J. (1981). *Intelligence and affectively: Their relationship during child development*. Palo Alto, CA: Annual Review.
- Ronquillo, J. C. (2011). Servant, transformational and transactional leadership. Dalam K. A. Agard (Ed.), *Leadership in nonprofit organizations: A reference handbook* (345-353). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Sparks, D. (2003). Change Agent: An Interview with Michael Fullan. *Journal of Staff Development*, 24(1), 55-58.
- Tai, M. K. (2013). *Modelling of principal change leadership competencies and its relationship with teacher change beliefs and teacher attitudes toward change* (Unpublished doctoral dissertation). Tanjong Malim, Perak: Universiti Pendidikan Sultan Idris
- Tai, M. K., & Omar Abdull Kareem. (2017). Measuring teacher attitudes towards change: An empirical validation. *International Journal of Management in Education*, 11(4), 437. doi:10.1504/ijmie.2017.10005987
- Vera, D. & Crossan, M. (2004). Strategic leadership and organizational learning. *The Academy of Management Review*, 29(2), 222 – 240.
- Weiner, B.J. (2009). A theory of organizational readiness for change. *Implementation Science*, 4(1), 67.